

กำเนิดขบวนการรัฐอิสลาม IS (Islamic State)

ชูชาติ พุดมเพ็ง*

คำสำคัญ

ญิฮาด หมายถึง ข้อบัญญัติสนับสนุนการต่อสู้เพื่ออำรงไว้ซึ่งศาสนาอิสลาม, **ซาลาฟีย์** หมายถึง กลุ่มแนวคิดอิสลามที่ยึดหลักบัญญัติตามคัมภีร์อัลกุรอานและแนวทางของศาสดาอย่างเคร่งครัด, **ชีอะห์อาลาวีย์** หมายถึง กลุ่มมุสลิมชีอะห์ชนชั้นปกครองในซีเรีย, **อิควานอัลมุสลิมูน** หมายถึง องค์การการเมืองอิสลามที่รณรงค์แสวงการสร้างอำนาจในบริบทเชิงศาสนาเพื่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ด้านการเมือง การปกครอง

ภูมิหลังกระแสแนวคิดญิฮาด (Jihad) ในซีเรีย

ย้อนกลับในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๙ รากเหง้าของกลุ่มซาลาฟีย์ (Salafist) ในซีเรียเกิดขึ้นครั้งแรก ซึ่งรู้จักภายใต้กรอบแนวคิดกลุ่มซาลาฟีย์หัวก้าวหน้า โดยมีลักษณะคล้ายกับกลุ่มซาลาฟีย์ที่เคลื่อนไหวในอียิปต์ภายใต้การนำของเชคมุฮัมมัด อับดุล ซึ่งแนวคิดของกลุ่มซาลาฟีย์มาจากการรวมตัวของนักคิด นักวิชาการ นักการศาสนาที่มีความพยายามสร้างมวลชนเพื่อเผชิญหน้ากับระบบเผด็จการและความล้าหลังที่เป็นมรดกตกทอดจากยุค

* นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ กลุ่มงานภาษาสเปน เยอรมัน และอาหรับ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อาณานิคมของจักรวรรดิออตโตมาน (Ottoman Empire) ในอดีต ซึ่งบรรดาผู้นำที่มีบทบาทขณะนั้น ประกอบด้วย เซคฮับดุลเราะห์มาน กวาภิบีย์ เซคญะมาลุดดีน อัลกอซิมีย์ เซคมุฮัมมัดรอซิด ริฎอ และต่อมาได้มีการแตกเป็นกลุ่มย่อยมากมายเพื่อประโยชน์และเป้าหมายทางการเมือง อาทิ กลุ่มฆุรรออ์ ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๒๔ กลุ่มตะมัดดูนอิสลามียะห์ ตั้งขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๓๐ แม้ว่าในช่วงเวลาเดียวกันได้เกิดกระแสกลุ่มชาลาฟียะฮ์อันนุรกีษนิยมที่ได้รับอิทธิพลจากบุคคลที่มีบทบาทในประวัติศาสตร์อิสลามทั้งอับนุญัยมียะห์ อับนุกอยยิม อัลญะซีย์ พร้อมด้วยเซคมุฮัมมัด บินฮับดุลวะฮาบ โดยกลุ่มชาลาฟียะฮ์อันนุรกีษนิยมมีแนวทางที่ต่างจากกลุ่มญะฮาด เพราะบรรดาผู้นำได้ยึดกรอบแนวคิดของนักการศาสนาในอดีตและเน้นให้ใช้แนวทางการเผยแผ่ศาสนาแบบเอกเทศ ไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

สำหรับแนวคิดชาลาฟียะฮ์ญะฮาดที่เกิดขึ้นในซีเรีย มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มอิควานอัลมุสลิมูน (Muslim Brotherhood) ซึ่งขยายรากเหง้าอยู่ในซีเรียนับตั้งแต่ช่วงกลางทศวรรษที่ ๓ และประกาศอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. ๑๙๔๕ โดยที่ประชุมมีมติคัดสรรและเลือกเซคมุสตาฟา อัซซุบาอีย์ เป็นหัวหน้า ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญหลังเกิดการชุมนุมประท้วงฝ่ายอำนาจรัฐ โดยการประท้วงนองเลือดครั้งนี้มีศูนย์กลางอยู่ในกรุงฮามา (Hama's Revolution) โดยมีกลุ่มอิควานอัลมุสลิมูนที่เป็นชาวซีเรียรับหน้าที่เป็นแกนนำหลัก และได้เรียกร้องให้ประชาชนร่วมชุมนุมและเดินขบวนต่อต้านรัฐบาล ส่งผลให้รัฐบาลซีเรียขณะนั้นใช้กำลังเข้าปราบปรามขั้นเด็ดขาด และจากเหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้กลุ่มต่อต้านมีกระแสแนวความคิดใหม่ ๆ ต่างจากเดิมที่เคยเน้นการเรียกร้องโดยใช้แนวทางสันติวิธีสู่การใช้กำลังเพื่อก้าวสู่อำนาจจนทำให้มีกลุ่มแนวคิดสายเหยี่ยวเกิดขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ ภายใต้การนำของเซคมัรวาน ฮาดีด

เชคมัรวาน ฮาดีด ได้รับอิทธิพลและแนวคิดทางการเมืองจากซัยยิด กุตบ์ (Syid Qutb) ขณะศึกษาอยู่ที่อียิปต์ และปรารถนาที่จะนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการต่อสู้ทางการเมืองในซีเรีย เนื่องจากมองว่าญิฮาดเป็นหนทางเดียวที่จะช่วยให้หลุดพ้นจากการครอบงำของพรรคบะอ์ธ (Al-Baath) ที่ตระกูลอัลอะซัดมีอิทธิพลทางการเมืองมาอย่างยาวนาน การเคลื่อนไหวดังกล่าวได้จุดกระแสชาลาฟียะฮ์สายญิฮาด (Salafist Jihadism) ในซีเรีย ทั้งรูปแบบของการเตรียมการเพื่อเผชิญหน้ากับฝ่ายที่ถืออำนาจ การจัดตั้งกองกำลังติดอาวุธ ทว่าการเปิดหน้าสู้กับอำนาจรัฐไม่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ทำให้กลุ่มญิฮาดปรับเปลี่ยนแผนอีกครั้งด้วยการยกระดับเป็นการทำสงครามย่อย โดยอาศัยพื้นที่ในประเทศจอร์แดนร่วมกับกลุ่มฟาตาห์ (Fatah) ปาเลสไตน์ และในกาลนั้นจึงถือกำเนิดกลุ่มญิฮาดเต็มรูปแบบครั้งแรก โดยใช้ชื่อกลุ่มว่า **กลุ่มนักรบแนวหน้า (Vanguard Fighter)**

กลุ่มนักรบแนวหน้าถือเป็นประสบการณ์ครั้งแรกที่ยึดแนวคิดญิฮาดซึ่งต้องใช้ความรุนแรงทั้งการต่อสู้ การติดอาวุธ และเชื่อว่าจะเป็นหนทางเดียวที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ และในช่วงทศวรรษที่ ๗๐ และ ๘๐ ได้เกิดเหตุเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มญิฮาดกับรัฐบาลซีเรียจนกลายเป็นพลวัตรสร้างแรงกระเพื่อมให้แก่นักกระแสนิยมอิสลามฟรังค์ออกมาจากหลายสาย โดยเฉพาะหลังเหตุการณ์นองเลือดฮามาปี ค.ศ. ๑๙๘๒ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มนักรบแนวหน้า (Vanguard Fighter) ได้หวนเมล็ดพันธุ์แห่งการต่อสู้และใช้แนวทางญิฮาดเป็นกลไกหลักในแผ่นดินซีเรีย ขณะที่บรรดากลุ่มแนวคิดชาลาฟียะฮ์สายญิฮาดร่วมสมัยให้การยอมรับนับถือเชคมัรวาน ฮาดีด และยกย่องให้เป็นบุคคลผู้ทรงอิทธิพลลำดับที่ ๒ ถัดจากซัยยิด กุตบ์ ผู้มีส่วนในการสร้างกระแสความนิยมแนวคิดญิฮาด เช่นเดียวกับเหล่านักรบสายญิฮาดชาวซีเรียที่เดินทางออกนอกประเทศและเข้าร่วมสมรภูมิในพื้นที่ต่าง ๆ พวกเขามีแนวคิดเดียวกับกลุ่มนักรบแนวหน้าทั้งสิ้น ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดจากผู้ที่ยึดอุดมการณ์สายญิฮาดของเชคมัรวาน ฮาดีด ได้แก่ อาบูมุสอับ อัชชูรียี ซึ่งนับว่าเป็นผู้นำทางความคิดสายญิฮาดทั้งในอัฟกานิสถาน แอลจีเรีย อิรัก และซีเรีย

ภายหลังเหตุการณ์นองเลือดฮาม่าในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ ผลลัพธ์ที่ออกมาเป็นชัยชนะของกลุ่มต่อต้านรัฐบาลและสามารถสร้างกระแสความนิยมแนวคิดการต่อสู้แบบเปิดหน้ามากขึ้น แต่ทว่าในช่วงทศวรรษที่ ๘๐-๙๐ ระบอบเผด็จการของซีเรียกลับประสบความสำเร็จอย่างมากในการจำกัดแนวคิดญิฮาดของกลุ่มที่เคลื่อนไหวกระแสอิสลามนิยมจนสามารถควบคุมไว้ในระดับที่ต่ำสุด ซึ่งปัจจัยสำคัญที่เกื้อหนุนความสำเร็จของรัฐมี ๒ ประเด็น ได้แก่ มาตรการปราบปรามขั้นเด็ดขาดของฝ่ายรัฐต่อผู้มีแนวคิดหรือกลุ่มเคลื่อนไหวอิสลาม โดยเฉพาะกลุ่มอิกวานอัลมุสลิมูน และกรณีที่รัฐบาลพยายามโน้มน้าวและสนับสนุนให้เกิดแรงจูงใจต่อแกนนำระดับหัวหน้า หรือนักวิชาการ นักการศาสนา รวมทั้งได้ให้การสนับสนุนองค์กรและสถาบันการศึกษาที่นิยมแนวคิดกระแสอิสลามไม่นิยมความรุนแรงและปลดออกการเมืองด้วยการรณรงค์ให้นับเฉพาะประเด็นการเผยแพร่การศึกษาและงานด้านสังคม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น เชคญะอาดัต ซาอิด และโรงเรียนของเขาที่รู้จักกันในนามซาลาฟีย์ ไม่นิยมความรุนแรง และเชคมุฮัมหมัดซาอิด รอมฎอน อัลบูญียี เป็นตัวตั้งหลักดันและปกป้องหลักนิติศาสตร์อิสลาม ซึ่งถือว่าได้ผลมาก เนื่องจากนักวิชาการเหล่านี้พยายามรณรงค์ให้ยุติแนวคิดและกระแสนิยมความรุนแรง

หลังจากนั้นเหตุการณ์ต่างๆ เริ่มก่อตัวอีกครั้ง ซึ่งคราวนี้เป็นการฟื้นตัวแนวคิดญิฮาดของกลุ่มคนหนุ่มสาวในซีเรีย เนื่องจากญิฮาดกระแสใหม่มีบทเรียนและประสบการณ์จากสมรภูมิอัฟกาน-อาหรับ กลุ่มฮามาส (Hamas) ในปาเลสไตน์ กลุ่มฮิซบอลเลาะห์ (Hezbollah) ในเลบานอน และสงครามในเซเชเนีย ทำให้กลุ่มซาลาฟีย์สายญิฮาดซีเรียก่อตัวขึ้นอีกครั้ง แต่เป็นเพียงกลุ่มเล็ก ๆ ที่ได้รับอิทธิพลและแนวทางปฏิบัติจากกระแสญิฮาดภายนอก โดยในระยะแรกแนวทางการดำเนินการขบวนการค่อนข้างเป็นอิสระ ไม่มีการวางระบบที่ชัดเจน เพราะสาเหตุนี้เองทำให้การเคลื่อนไหวแนวญิฮาดไม่เป็นที่ประจักษ์ในช่วงปลายศตวรรษที่ผ่านมา เนื่องจากกลุ่มญิฮาดมีขนาดเล็กมากและก่อตั้งขึ้นจากกระแสอิทธิพลของญิฮาดนอกประเทศ ทำให้ไม่ได้รับการตอบรับหรือการเข้าร่วมจากภาคสังคมเท่าที่ควร ส่งผลให้ผู้ฝึกฝนแนวคิดนี้ต้องเดินทางออกนอกประเทศและเข้าร่วมกับกลุ่มญิฮาดอื่นๆ เช่น การต่อสู้ในบอสเนีย และเซเชเนีย เป็นต้น โดยเฉพาะในช่วงที่มีกระแสการก่อตั้งกลุ่มญิฮาดโลกเพื่อต่อสู้กับยิวและคริสเตียนในปี ค.ศ. ๑๙๙๔

อย่างไรก็ตามระบอบบาซาร์ อัลอาซัด ได้ทุ่มความพยายามกดดันและเดินหนำนโยบายถอนรากถอนโคนกลุ่มอิสลามนิยมความรุนแรงที่ก่อตัวขึ้นในประเทศอย่างหนัก ในขณะที่จุดเปลี่ยนสำคัญอยู่ที่นโยบายของสหรัฐฯ ที่มุ่งใช้กองกำลังทหารเพื่อทำสงครามและบุกเข้าอิรักจนกลายเป็นเหตุให้สถานการณ์กระแสญิฮาดผงาดขึ้นอีกครั้ง และต่อมาได้

กลายเป็นพลวัตผลักดันให้ชาวซีเรียนิยมกระแสญิฮาดแบบเต็มรูปแบบในปี ค.ศ. ๒๐๐๓ ซึ่งขณะนั้นเป็นช่วงเวลาสหรัฐอเมริกายกเลิกการเพื่อบุกอิรัก จึงก่อให้เกิดมายาคติใหม่แผ่ขยายครอบคลุมบรรยากาศในซีเรียทั่วประเทศ ยกกระตือรือร้นและรณรงค์ให้เหล่านักรบหน้าใหม่เข้าร่วมต่อสู้เคียงข้างนักรบญิฮาดในอิรัก

ปรากฏการณ์ญิฮาดมีขึ้นต่อเนื่องภายใต้บริบทที่แตกต่างกันผ่านวาทกรรมที่สะท้อนในมิติของศาสนา มีการปราศรัยเชิญชวนให้เยาวชนเห็นว่าการญิฮาดเป็นหน้าที่เพื่อรักษาไว้ซึ่งดินแดนอิสลามและต่อสู้กับผู้ทรยศ (ตะวันตก) ตัวอย่างเช่น คำสอนของมุฟตี (ผู้ตัดสินวินิจฉัยศาสนา) ชาวซีเรีย เชคอะห์หมัด กัฟตารู ได้เรียกร้องเชิญชวนให้เข้าร่วมญิฮาดและใช้ทุกวิถีทางเพื่อให้ศัตรูพ่ายแพ้ แม้ว่าในบางยุทธวิธีต้องสละชีพเพื่อต่อต้านอเมริกาและอังกฤษไซออนิสต์ ในขณะเดียวกันนักการศาสนาที่เคยใช้แนวทางแบบสันติวิธีและไม่นิยมความรุนแรงอย่างเชคมุฮัมหมัดซาอิด อัลบุนญีย ได้เปลี่ยนแนวคิดจากเดิมโดยเริ่มเรียกร้องผ่านการบรรยายธรรมในละหมาดวันศุกร์ โดยมีการยืนยันว่าในวันศุกร์ที่ ๑๓ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๐๓ เชคมุฮัมหมัดซาอิด อัลบุนญีย ได้เน้นเนื้อหาการบรรยายมุ่งสนับสนุนให้ชายมุสลิมมุ่งสู่เส้นทางญิฮาดในแผ่นดินอิรัก (โดยถือเป็นหน้าที่และภาระจำเป็น) ซึ่งนับว่าสงครามครั้งนี้เข้าสู่โหมดความจำเป็นเหนือมุสลิมทุกคน ซึ่งต่างจากทุกเหตุการณ์ที่ผ่านมา

ดังนั้นระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๐๓ - ๒๐๐๕ ขบวนการญิฮาดกลุ่มเล็กๆ ที่เคยเคลื่อนไหวอยู่เดิมได้สร้างรากฐานและวางกลไกเคลื่อนไหวแบบค่ายทหารสนับสนุนแนวคิดญิฮาดในหลายเมืองของซีเรีย โดยเลือกพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม และคนในพื้นที่มีแนวคิดเดียวกัน เสมือนเป็นชุมชนแนวคิดร่วมสายญิฮาด กระทั่งเริ่มมีการวางระบบชัดเจนและเปิดตัวภายใต้ชื่อคณะกรรมการสนับสนุนและช่วยเหลืออิรัก มีอำนาจหน้าที่ในการเกณฑ์ชาวซีเรียเข้าร่วมฝึกทหารและอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มนักรบทั่วสารทิศที่มุ่งหน้าเข้าสู่ประเทศซีเรียเพื่อผ่านแดนข้ามไปยังอิรัก รวมทั้งการรวบรวมปัจจัยด้านงบประมาณที่ได้รับบริจาคจากองค์กรการกุศล หรือบางครั้งมาจากการระดมทุน โดยมีศูนย์รวมอยู่ในมัสยิดที่ตั้งตามชายขอบนอกเมืองดามัสกัส

กล่าวได้ว่าบรรยากาศช่วงเกิดสงครามอิรักในปี ค.ศ. ๒๐๐๓ ทำให้ซีเรียกลายเป็นเส้นทางผ่านที่ปลอดภัยที่สุดของนักรบญิฮาดเพื่อมุ่งหน้าไปร่วมสมรภูมิอิรัก ที่สำคัญมีหลักฐานมากมายบ่งชี้ว่าระบอบซีเรียเห็นชอบกับการที่มึนักรบสายญิฮาดพุ่งทะลักเข้าประเทศอย่างมากมาย โดยมองว่าซีเรียจะได้ประโยชน์อย่างแท้จริง เนื่องจากขณะนั้นสหรัฐฯปรารถนาให้เกิดเสถียรภาพและความมั่นคงในอิรัก ทำให้มีความจำเป็นต้องเปิดช่องทางติดต่อและเจรจาร่วมมือกับรัฐบาลซีเรียผ่านการสนับสนุนด้านการข่าวอย่างเต็มที่

ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๐๕ - ๒๐๐๘ รัฐบาลซีเรียได้แต้มจากการถือไพ่ใบสำคัญในมือ คือการมีกลุ่มญิฮาดและขบวนการอัลกออิดะห์เคลื่อนไหวในอิรัก เพราะเท่ากับว่าซีเรีย หลุดพ้นการถูกโดดเดี่ยวจากประชาคมโลกและเวทีระหว่างประเทศ ซีเรียเห็นว่าการกดดัน กลุ่มญิฮาดและออกมาตรการเข้มเพื่อสกัดกั้นกลุ่มญิฮาดตามแนวชายแดน และให้ความ ร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวกรองกับสหรัฐฯ ซึ่งโอกาสนี้ นับว่าเป็นการสร้างประโยชน์มหาศาล แลกกับการกดดันของสหรัฐฯ

ปรากฏการณ์ดังกล่าวนำไปสู่การชิงผลประโยชน์ระหว่างรัฐบาลซีเรียที่สร้างผลกระทบ กับกลุ่มอัลกออิดะห์โดยตรง เพราะกรณีดังกล่าวทำให้เกิดเหตุการณ์บานปลายและสร้าง ผลเสียต่อเหล่านักรบญิฮาดในซีเรีย กระทั่งนักรบญิฮาดในซีเรียเริ่มเปลี่ยนทัศนคติจากเดิมที่ ทำตัวเป็นเพียงศัตรูที่ซุ่มเงียบกลายเป็นเปิดหน้าเน้นเป้าหมายชัดเจน ดังตัวอย่างเหตุการณ์ ในกรุงดามัสกัสเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ค.ศ. ๒๐๐๘ เป็นการระเบิดฆ่าตัวตายมีเป้าหมาย โจมตีเจ้าหน้าที่รักษาความสงบในตำบลกอซาส ซึ่งรัฐบาลซีเรียกล่าวหาว่ากลุ่มญิฮาดสังกั ดขบวนการอัลกออิดะห์อยู่เบื้องหลังเหตุการณ์ระเบิดครั้งนี้

นับได้ว่าประสบการณ์สงครามอิรักได้สร้างผลพวงโดยตรงกับนักรบญิฮาดชาวซีเรีย ยุคใหม่ ดังปรากฏให้เห็นเครือข่ายและแกนนำชัดเจน นอกจากนี้สถิตินักรบซีเรียที่เข้าสู่ สมรภูมิอิรักอยู่ในลำดับ ๒ ตามสัดส่วนจำนวนนักรบต่างชาติทั้งหมด หรือราวร้อยละ ๑๓ จากนักรบทั้งหมด ซึ่งสถิตินี้มีการเปิดเผยในศูนย์รวมข้อมูลญิฮาดในปี ค.ศ. ๒๐๐๗ และ นักรบซีเรียส่วนใหญ่เดินทางกลับประเทศหลังกระแสญิฮาดในอิรักเริ่มลดลง ซึ่งกลุ่มญิฮาด เหล่านี้เองกำลังเข้ามามีส่วนร่วมกับการปฏิวัติภาคประชาชนในซีเรียอย่างมีนัยสำคัญ

สมการกำเนิด IS = (Jabhat Al-Nusra)+(Al-Qaida in Iraq)

กลุ่มอัลนุสเราะห์ (Jabhat al-Nusra) เป็นขบวนการญิฮาดกลุ่มเล็กๆ ที่ก่อตัวขึ้นในตอนเหนือและทางตะวันออกของซีเรีย มีแนวคิดและแนวปฏิบัติที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยยึดนโยบายไม่แทรกแซงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในพื้นที่ คำว่า “อัลนุสเราะห์” ในชื่อภาษาอาหรับ หมายถึง การช่วยเหลือ การสนับสนุน เพื่อให้ซีเรียบรรลุเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยแนวคิดญิฮาดและการต่อสู้แบบจำกัด ไม่เหมือนแนวคิดญิฮาดตามจารีตกระแสหลัก ซึ่งการนำของกลุ่มอัลนุสเราะห์ที่เริ่มก่อตัวขึ้นจากกลุ่มญิฮาดเล็กๆ และได้ขยายอิทธิพลแบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะหลังกระแสการปฏิวัติโลกอาหรับ (Arab Spring) ที่โหมกระหน่ำภูมิภาคโลกอาหรับช่วงต้นปี ค.ศ. ๒๐๑๑ เป็นต้นมา

จุดเปลี่ยนสำคัญในมิติของมวลชนที่เป็นตัวแสดงหลัก ซึ่งเดิมไม่ประสงค์ให้ยึดแนวคิดรุนแรงเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะแนวคิดการเข้าร่วมกับขบวนการญิฮาด แต่เนื่องจากการปราบปรามที่รุนแรงของฝ่ายรัฐ รวมทั้งความสิ้นหวังจากประชาคมระหว่างประเทศ เป็นเหตุให้กลุ่มมวลชนต้องเปลี่ยนจุดยืน กลายเป็นกลุ่มที่อำแขนบกลุ่มเคลื่อนไหวสายญิฮาดโดยปริยาย เนื่องจากเห็นว่าจะเป็นกลไกสำคัญเปรียบเหมือนสะพานเชื่อมให้เกิดปฏิกิริยาตอบโต้และการเผชิญหน้ากับความรุนแรงที่ฝ่ายรัฐได้ก่อขึ้น ยิ่งในระยะหลังรัฐได้ใช้วิธีปราบปรามที่โหดร้ายและทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่องและขยายวงกว้างขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้แกนนำแนวคิดญิฮาดต้องเร่งดำเนินการเพื่อบางหลักพื้นฐานการญิฮาดให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งการกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาการตั้งกองกำลังติดอาวุธที่ต้องอาศัยการสำรวจพื้นที่ที่สามารถเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์และห้อมล้อมด้วยประชาชนที่มีแนวคิดเดียวกัน รวมทั้งการส่งเครือข่ายแนวร่วมกลุ่มย่อยกระจายตัวตามพื้นที่ต่างๆ หรือการใช้วิธีเคลื่อนไหวได้ดินหาข่าวเพื่อสร้างแนวร่วมทั่วประเทศ จนสามารถปลุกกระแสให้เกิดกองพลน้อยมากมายที่มีอุดมการณ์เดียวกันและให้การสนับสนุนกลุ่มอัลนุสเราะห์ ดังรายชื่อในตารางต่อไปนี้

กลุ่ม อัลนุศเราะห์	ความสัมพันธ์ กลุ่มกบฏอื่น	ระดับ	มุมมองเพิ่มเติมของแต่ละกลุ่ม		
			เห็นด้วย	เห็นต่าง	ปฏิบัติการร่วม
	ลิวาร์เตาฮีด 	ดี	อุดมการณ์	การเมือง นโยบาย	ร่วมกับกลุ่มลิวาร์เตาฮีดในปฏิบัติการ ปลดแอกสนามบินตัมฟตานาซ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๓
	ศุกรอชชาม 	ดี	อุดมการณ์	เหตุผล ทางการเมือง/ นโยบาย	-ร่วมรบแนวหน้า -ระเบิดฆ่าตัวตาย -ซี้เป้าโจมตี
	ญับฮัตอิสลามียะฮ์ ยาชีเรีย 	ดี	อุดมการณ์	เหตุผล ทางการเมือง/ นโยบาย	
	ลิวาร์อัลอิสลาม 	ดี	อุดมการณ์	เหตุผล ทางการเมือง/ นโยบาย	ขัดขวางการรุกคืบของกองทัพ รัฐบาล
	อะห์รอร-อชชาม (ขบวนการ เสรีชนชีเรีย) 	ดีมาก	อุดมการณ์ การเมือง/ นโยบาย การตั้ง รัฐอิสลาม/ โครงสร้าง องค์กร/ ยุทธวิธี การรบ	ระบบ การปกครอง ระหว่างรัฐ ประชาชน	-ตั้งศูนย์สนธิกำลังร่วมกับกลุ่ม ลิวาร์เตาฮีดในปฏิบัติการ ปลดแอกสนามบินตัมฟตานาซ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ - บุกเรือนจำกลางเฮลบีไป และปล่อยตัวนักโทษ

จนกระทั่งในวันที่ ๙ เมษายน ค.ศ. ๒๐๑๓ อาบูบักร อัลบัฆดาดี ผู้นำกลุ่ม “อัลกออิดะห์ในอิรัก” ได้ประกาศควมรวมกลุ่มญิฮาดอัลนุสเราะห์ (Jabhat Al-Nusra) ในซีเรียกับขบวนการอัลกออิดะห์ในอิรัก (Al-Qaida in Iraq) ให้เป็นเนื้อเดียวกันภายใต้ผู้นำคนเดียวกัน โดยเรียกชื่อองค์กรใหม่ว่า “รัฐอิสลามในอิรักและซีเรีย” ทั้งนี้ในช่วงแรกๆ ของการปรากฏตัวของขบวนการรัฐอิสลามในอิรักและซีเรียได้มีการกล่าวถึงองค์กรดังกล่าวโดยใช้ชื่อเรียกต่างกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. นายบารัค โอบามา ประธานาธิบดีสหรัฐฯ เรียกชื่อย่อกลุ่มนี้ว่า ISIL: The Islamic State of Iraq and the Levant

๒. โฆษกทำเนียบขาวและองค์การสหประชาชาติ (UN) เรียกชื่อย่อกลุ่มนี้ว่า ISIL: The Islamic State of Iraq and the Levant

๓. การอภิปรายในการประชุมสภาครองเกรส รวมทั้งวงการสื่อในสหรัฐฯ เรียกชื่อย่อกลุ่มนี้ว่า ISIS: Islamic State in Iraq and Syria

๔. นายจอห์น แคร์รี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ เรียกชื่อย่อกลุ่มนี้ขณะประชุมคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติว่า The Enemy of Islam แปลว่า ศัตรูอิสลาม แต่ได้แถลงข่าวในหนังสือพิมพ์นิวยอร์กไทม์ (New York Time) โดยเรียกชื่อย่อทั้ง ISIS และ ISIL

๕. ฝรั่งเศสเรียกกลุ่มนี้ในคราวการประชุมสหภาพยุโรป โดยใช้ชื่อย่อตามคำภาษาอาหรับว่า ดาอิช

๖. ประเทศในโลกอาหรับ รวมทั้งสื่ออาหรับเรียกชื่อย่อกลุ่มนี้ว่า ดาอิช

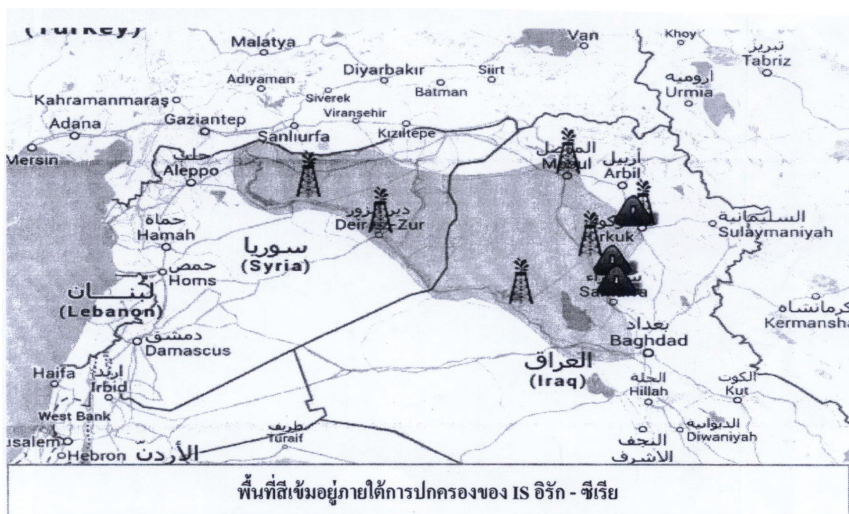
๗. สภาวิจัยภัยพิบัติศาสนา (ฟัตวา) สูงสุดของอียิปต์ใช้ชื่อย่อที่แตกต่างจากประชาคมโลก เนื่องจากมองว่ากลุ่มนี้มีพื้นฐานเชื่อมโยงกับขบวนการอัลกออิดะห์ ดังนั้นจึงให้ชื่อย่อว่า QGIS: Al-Qaida Separatists in Iraq and Syria อัลกออิดะห์กลุ่มแบ่งแยกในอิรักและซีเรีย

ต่อมาขบวนการรัฐอิสลามในอิรักและซีเรียได้ประกาศยกเลิกชื่อเดิมโดยปรับให้สั้นลง แต่ให้คงคำว่ารัฐอิสลามไว้ ทำให้ชื่อเรียกขบวนการสั้นลง เหลือเพียงขบวนการรัฐอิสลาม IS (Islamic State) เท่านั้น พร้อมให้กองกำลังติดอาวุธทุกกลุ่มในอิรักและซีเรียรับรองด้วยการให้สัตยาบันการเป็นผู้นำของนายอาบูบักร อัลบัฆดาดี และสถาปนาให้เป็นคาลิฟะห์ (Caliphate) มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๙ มิถุนายน ค.ศ. ๒๐๑๔

ขบวนการรัฐอิสลาม IS กับมิติเชิงภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics)

หากพิจารณาในเชิงตรรกะเกี่ยวกับการปรากฏตัวของขบวนการรัฐอิสลามในอิรักและซีเรีย ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าขบวนการดังกล่าวมีความต่างกับขบวนการญิฮาดอื่นๆ อย่างชัดเจน สังเกตได้จากการประกาศพื้นที่ปกครองในเชิงภูมิรัฐศาสตร์จากดินแดนอิรักข้ามไปยังซีเรีย ซึ่งไม่เคยปรากฏว่ากลุ่มอัลกออิดะห์ได้ปฏิบัติเช่นนี้มาก่อน เพราะไม่ว่าการมีอยู่ของขบวนการอัลกออิดะห์ในประเทศใด ๆ แนวคิดหรืออุดมการณ์ย่อมไม่ออกนอกเหนือความเป็นกลุ่มนักรบญิฮาดที่มีสถานะแบบกลุ่มเคลื่อนไหว หรือเป็นขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่ต่างๆ โดยไม่เจาะจงสถานที่หรือตั้งเป็นรัฐอย่างที่ขบวนการรัฐอิสลามได้ดำเนินการอยู่ในขณะนี้

ทว่าการประกาศตั้งรัฐอิสลามและประกาศพื้นที่ปกครองในเชิงภูมิรัฐศาสตร์สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของกองกำลังติดอาวุธสังกัดขบวนการรัฐอิสลามที่สามารถรักษาพื้นที่ไว้อย่างเข้มแข็ง และเพื่อแสดงให้เห็นประชาคมระหว่างประเทศเห็นถึงการดำรงอยู่ของรัฐอิสลามที่มีเป้าหมายในการขยายพื้นที่ปกครองให้ครอบคลุมถึงเขตปกครองตนเองชาวเคิร์ดในอิรัก

กรณีดังกล่าวส่งผลให้หลายประเทศในภูมิภาคมีอาจนิ่งเฉยได้ ไม่เพียงแต่อิรักหรือซีเรียเท่านั้น ทั้งอิหร่าน ตุรกี และซาอุดีอาระเบีย ซึ่งล้วนเป็นประเทศที่ทรงอิทธิพลในภูมิภาคต่างหันมาพิจารณาเรื่องดังกล่าวกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะมิติเชิงอุดมการณ์ซึ่งถือเป็นแนวทางหลักของขบวนการรัฐอิสลามในการขยายแนวคิดญิฮาดสู่การสร้างยุทธศาสตร์ในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ให้ขยายทั่วไปในภูมิภาค

ปัจจุบันขบวนการรัฐอิสลามมีบทบาทนำในเชิงอุดมการณ์ และกลายเป็นภัยคุกคามทั้งแหล่งทรัพยากรน้ำมันในเขตปกครองตนเองชาวเคิร์ดและสร้างผลกระทบกับระบบการปกครองอิรักผ่านการจู่โจมและนิยมในหมู่ชาวอาหรับซุนนีย์ในอิรัก โดยภาพลักษณ์ขบวนการรัฐอิสลามได้ฉายภาพการต่อสู้แบบตัวแทนกลุ่มอาหรับซุนนีย์ได้อย่างมีนัยสำคัญ เพราะชาวอิรักซุนนีย์เป็นกลุ่มที่อ่อนแอและกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในอิรัก

ในขณะเดียวกันกลุ่ม IS ได้เริ่มขยายอิทธิพลไปยังพื้นที่ปกครองของชาวชีอะห์และชาวเคิร์ด โดยเขตแดนของขบวนการรัฐอิสลามในทางภูมิศาสตร์ร่วมกับกองพลน้อยติดอาวุธในซีเรียสามารถต่อกรกับกองทัพรัฐบาลได้เป็นอย่างดี จนเป็นเหตุให้รัฐบาลซีเรียต้องเสริมทัพและปรับทัพกันตลอดเวลา บทบาททั้งหมดนี้เท่ากับเป็นการขยายอิทธิพลในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ของขบวนการรัฐอิสลามอย่างเป็นรูปธรรม

แม้ว่าสหรัฐฯจะมีท่าทีเกี่ยวกับการทบทวนและปรับนโยบายต่างประเทศกรณีความมั่นคงในอิรักครั้งใหม่ เพราะที่ผ่านมาได้ประกาศถอนกำลังออกจากอิรักแล้ว ด้วยหวังว่ารัฐบาลอิรักจะสามารถรักษาเสถียรภาพได้ แต่หลังจากปรากฏการณ์การเข้ายึดพื้นที่ของขบวนการรัฐอิสลามในหลายเมืองของอิรักทั้งทางตอนเหนือและตะวันตก ส่งผลให้สหรัฐฯต้องกำหนดทิศทางการป้องปรามและแสวงหาแนวร่วมเพื่อสร้างพันธมิตรโดยเฉพาะในภูมิภาคอ่าวอาหรับเพื่อกวาดล้างขบวนการรัฐอิสลาม และเพื่อให้หลุดพ้นจากข้อกล่าวหากรณีชาติตะวันตกกลั่นแกล้งโลกมุสลิม โดยให้กลุ่มประเทศอาหรับซุนนีย์ร่วมปฏิบัติการทางอากาศโจมตีที่มั่นของขบวนการรัฐอิสลาม

สำหรับตุรกีซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักและกุญแจดอกสำคัญในภูมิภาคเช่นกัน ทั้งในด้านการทหาร การเมือง และเศรษฐกิจ ทั้งยังมีบทบาทมากที่สุดในประเด็นปัญหา

ความขัดแย้งในอิรักและซีเรีย แต่ตุรกีในยุคของประธานาธิบดีรอฎบ์ ตอยยิบ เออร์โดกอน มีทิศทางชัดเจนกรณีนโยบายต่อประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะการหลีกเลี่ยงและไม่นำพาประเทศเข้าสู่ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งได้ผลมาจนถึงขณะนี้ แม้ว่าสหรัฐฯต้องการให้ตุรกีส่งกองทัพบหารราบเข้าปราบปรามขบวนการรัฐอิสลามในพื้นที่ชายแดนฝั่งอิรักก็ตาม เพราะหากมองดูในเชิงผลประโยชน์แล้วย่อมเป็นการเหมาะสมและชอบธรรม เนื่องจากตุรกีได้ผลประโยชน์จากแหล่งผลิตน้ำมันในพื้นที่ปกครองของชาวเคิร์ด (Kurd) แต่ตุรกีเลือกที่จะไม่ยุ่งเกี่ยวและหวังให้การต่อสู้อยู่ห่างจากพื้นที่ชายแดนตุรกีมากที่สุด

ในขณะเดียวกันตุรกีรู้สึกกังวลว่า หากขบวนการรัฐอิสลามปฏิบัติการกดดันชาวเคิร์ดในอิรักและแผ่ขยายอิทธิพลลุกลามในแถบบริเวณตะเข็บชายแดนตุรกี อาจส่งผลให้พื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศไร้เสถียรภาพทันที อีกทั้งกลุ่มกองกำลังกบฏอื่นๆ ทั้งในซีเรียและอิรักซึ่งในทางพฤตินัยได้รับการสนับสนุนจากตุรกีเพื่อเป้าหมายทางการเมือง อาจทำให้เกิดกระแสขัดกันซึ่งผลประโยชน์ระหว่างตุรกีกับสหรัฐฯได้อีกเช่นกัน เพราะสหรัฐฯปรารถนาที่จะกวาดล้างขบวนการรัฐอิสลามและกลุ่มหัวรุนแรงให้หมดสิ้น ในขณะที่ตุรกีวางเงื่อนไขว่าต้องโค่นระบอบบาชาร์ อัลอัสซัดให้สำเร็จเสียก่อน จากกรณีดังกล่าวทำให้ขบวนการรัฐอิสลามกลายเป็นประเด็นหันเหเชิงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างสหรัฐฯและตุรกีแทนที่ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างตุรกีกับอิสราเอลที่ก่อนหน้านี้ไม่ราบรื่นและถดถอยลงเรื่อย ๆ โดยเฉพาะกรณีที่ทหารอิสราเอลปฏิบัติการจู่โจมเรืออาสาสมัคร์ด้านมนุษยธรรม ซึ่งมีภารกิจช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ชาวปาเลสไตน์ในฉนวนกาซาเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๐

อย่างไรก็ตามขบวนการ IS ได้ประกาศตั้งรัฐอิสลาม โดยเริ่มตั้งแต่พื้นที่ทั้งหมดด้านทิศตะวันตกของอิรักไปจนถึงอเล็ปโป (Aleppo) ของซีเรียจรดพรมแดนตุรกี และมีแผนจะขยายไปถึงซาอุดีอาระเบีย คูเวต สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ บาห์เรน กาตาร์ โอมาน จอร์แดน เลบานอน ไปจนกระทั่งปาเลสไตน์ และมีเป้าหมายที่จะขยายไปกินครึ่งทวีปแอฟริกาและในยุโรปบางส่วน รวมทั้งพื้นที่อีกร้อยละ ๒๕ ในทวีปเอเชีย ทำให้หลายประเทศในภูมิภาคอาหรับโดยเฉพาะสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งตื่นตัวและเร่งพิจารณาร่างกฎหมายเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพความมั่นคงในประเทศและในระดับภูมิภาค อีกทั้งเพื่อป้องกันมิให้พลเมืองและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนสนับสนุนแนวคิดหรืออุดมการณ์อันนำไปสู่การก่ออาชญากรรมก่อการร้าย

ดังตัวอย่าง กฎหมายปราบปรามการก่อการร้ายของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันแนวคิดและอิทธิพลของกลุ่ม IS ซึ่งมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

สหรัฐอเมริกาและอิรักถือเป็นประเทศต้นแบบในภูมิภาคตะวันออกกลางที่ผลักดันและสนับสนุนให้มีการตรากฎหมายเสมือนเป็นกลไกใช้บังคับเพื่อสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในภูมิภาค ไม่เพียงตัวชี้วัดมากมายที่สะท้อนให้เห็นถึงความมั่นคงและสันติภาพภายในเท่านั้น หากแต่ยังมีบทบาทนำในการส่งเสริมหลักการพื้นฐานสำคัญด้านความมั่นคงในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ โดยล่าสุดสภาสูงสุดแห่งสหรัฐอเมริกาและอิรักได้ตรากฎหมายปราบปรามอาชญากรรมการก่อการร้าย ฉบับที่ ๗ ค.ศ. ๒๐๑๔ ขึ้น และได้ผ่านความเห็นชอบโดยเซเนตคอลลีฟะห์ บินชายิด อาลนะห์ยาน ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกาและอิรัก โดยได้ประกาศใช้เป็นทางการเมื่อเดือนสิงหาคม ค.ศ. ๒๐๑๔ ที่ผ่านมานับว่าเป็นยุทธศาสตร์ของประเทศที่ต้องการให้มีกฎหมายครอบคลุมเพื่อเผชิญหน้ากับความเสี่ยงและภัยคุกคามในมิติของการก่อการร้ายและสร้างความรุนแรง ซึ่งทั้งสองเรื่องมีความเชื่อมโยงกันแบบแยกไม่ออก ทั้งนี้กฎหมายฉบับนี้ได้สะท้อนเจตนารมณ์ครบทุกมิติทั้งนิยามการก่อการร้าย การประมวลถึงสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอันเกี่ยวข้องกับมิติของความมั่นคงและเสถียรภาพของประชาชนโดยรวม

การออกกฎหมายฉบับดังกล่าวเกิดขึ้นในช่วงเวลาสำคัญ เนื่องจากสหรัฐอเมริกาและอิรักเผชิญหน้ากับความเสี่ยงและภัยคุกคามที่ดูเหมือนขยายตัวและแพร่กระจายอยู่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง เพราะในหลายประเทศในภูมิภาคเริ่มส่งสัญญาณเกี่ยวกับการเผชิญภัยคุกคามและการก่อการร้ายที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ ด้วยปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้สหรัฐอเมริกาและอิรักต้องพิจารณาแนวทางในการกำจัดการก่อการร้ายโดยอาศัยข้อบัญญัติทางกฎหมายที่สามารถนำมาบังคับให้มีความสอดคล้องต่อสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น รวมทั้งปัจจัยแวดล้อมที่ภูมิภาคกำลังเผชิญอยู่ขณะนี้ โดยเฉพาะในภูมิภาคตะวันออกกลางที่หลายประเทศต้องเผชิญกับสิ่งที่เรียกว่า การปฏิวัติโลกอาหรับ (Arab Spring) อันเป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่สามารถส่งออกความเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ จนกลายเป็นประเด็นความเชื่อมโยงกับกลุ่มการเมืองหลายฝ่ายที่พยายามดำเนินการเพื่อแสวงหาอำนาจ จนเป็นเหตุผลที่บางกลุ่มบางพวกใช้โอกาสเช่นนี้แสวงหาประโยชน์ด้วยวิธีการหลากหลาย ทั้งการก่อการร้ายและก่อความรุนแรง กระทั่งมีแนวคิดก่อตั้งกลุ่มนักรบศาสนา (ญิฮาด) หัวรุนแรงขึ้นใหม่อีกมากมาย รวมทั้งการสร้างกระแสแนวคิดนิยมความรุนแรง ยุทธวิธีการต่อสู้โดยการนำเสนอความโหดร้ายที่ฉาบทาเบาะของศาสนาอันบริสุทธิ์เพื่ออ้างความชอบธรรม

ดังนั้น เพื่อให้สหรัฐอเมริกาและอิรักเกิดเสถียรภาพและความมั่นคงทั้งในประเทศและระดับภูมิภาค จึงเห็นชอบให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยการปราบปรามอาชญากรรมการก่อการร้ายขึ้น ซึ่งกฎหมายฉบับนี้มีทั้งสิ้น ๗๐ มาตรา และได้ประมวลสารบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบทลงโทษผู้กระทำความผิด ดังนี้

๑. โทษประหารชีวิต ใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดตามกรรมและวาระต่าง ๆ

ดังนี้

- ผู้ใดกระทำการพยายาม ริเริ่ม วางแผน หรือดำเนินการใด ๆ ที่สื่อในทางละเมิดความสงบสุขปลอดภัยของประธานาธิบดี หรือผู้แทน หรือสมาชิกสภาสูงแห่งสหรัฐอเมริกาหรือเอมิเรตส์ หรือมกุฎราชกุมารแห่งสหรัฐอเมริกาหรือเอมิเรตส์ หรือผู้แทน หรือบุคคลในครอบครัว หรือมีเจตนาจากจ้วงฉกฉวยวิถีการใช้ชีวิต หรือเจตนาทำร้ายคุกคามเสรีภาพของบุคคลเหล่านั้น ให้ต้องโทษประหารชีวิตทั้งตัวการและผู้สนับสนุน โดยมีการระวางโทษอย่างเท่าเทียมกัน
- ผู้ใดกระทำการบุกยึดเส้นทางการจราจรขนส่งทั้งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำจนมีผลให้ผู้อื่นต้องเสียชีวิต
- ผู้ใดใช้อาวุธเพื่อเป้าหมายการก่อการร้าย
- ผู้ใดใช้องค์ประกอบจากเคมีภัณฑ์ นิวเคลียร์ หรือชีวภาพเพื่อเป้าหมายการก่อการร้าย
- ผู้ใดกระทำการที่เป็นอาชญากรรมต่อบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันประเทศ
- ผู้ใดมีพฤติกรรมที่สื่อต่อการคุกคามเสถียรภาพ ความเป็นปึกแผ่น อธิปไตย ความมั่นคงของประเทศหรือปลุกปั่นยุยงให้ทำลายหลักการพื้นฐานซึ่งระบบการปกครองประเทศยึดถืออยู่ หรือมีเจตนาเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองของประเทศ
- ผู้ใดก่อตั้งหรือบริหารองค์กรการก่อการร้าย
- ผู้ใดก่อตั้งหรือมีอำนาจในการบริหารศูนย์หรือมีเจตนามุ่งหวังให้มีการฝึกด้วยวิธีการหรือปฏิบัติการเพื่อเป้าหมายการก่อการร้าย
- ผู้ใดที่เปิดเผยความลับโดยร่วมคบคิดกับต่างชาติหรือองค์กรการก่อการร้ายเพื่อปฏิบัติการใด ๆ ที่เป็นอาชญากรรมก่อการร้าย
- ผู้ใดร่วมมือกับองค์กรการก่อการร้ายและเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่อยู่ในกองทัพหรือตำรวจหรือหน่วยงานด้านความมั่นคง หรือพบว่ามีการเชื่อมโยงในการฝึกปฏิบัติการทางทหารให้แก่องค์กรการก่อการร้าย
- ผู้ใดให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านอาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธแก่องค์กรหรือบุคคลเพื่อเป้าหมายการก่อการร้าย

๒. โทษจำคุกตลอดชีวิต ใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดตามกรรมและวาระต่าง ๆ ดังนี้

- ผู้ใดเข้าทำลายขัดขวางหรือมีเจตนาส่อให้เกิดอันตรายต่อระบบขนส่งทั้งทางอากาศ ทางบก ทางน้ำ หรือหน่วยงานองค์กรที่กำกับดูแลการให้บริการขนส่งทั้งทางอากาศ ทางบก และทางน้ำ หรือมีพฤติการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการขนส่งดังกล่าวเพื่อเป้าหมายก่อการร้าย
- ผู้ใดครอบครองสิ่งเทียมอาวุธเพื่อเป้าหมายก่อการร้าย
- ผู้ใดฉกฉวยหรือขโมยสิ่งเทียมอาวุธเพื่อเป้าหมายก่อการร้าย
- ผู้ใดประดิษฐ์ออกแบบการใช้สิ่งเทียมอาวุธเพื่อเป้าหมายก่อการร้าย
- ผู้ใดใช้องค์ประกอบเกี่ยวกับนิวเคลียร์ เคมีภัณฑ์ หรือชีวภาพใดเพื่อเป้าหมายก่อการร้าย
- ผู้ใดกระทำการพยายามหรือวางแผนอันล่อลวงละเมิดความสงบสุขปลอดภัยแก่บุคคลที่สังกัดหน่วยงานป้องกันประเทศ
- ผู้ใดกระทำความผิดที่ส่อว่าเป็นการคุกคามต่อเสถียรภาพและความมั่นคง อธิปไตย สันติภาพ หรือยุยงปลุกปั่นให้เกิดผลกระทบต่อหลักการพื้นฐานที่ระบบการปกครองยึดถือ หรือมีเจตนาเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศ
- ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้ายผู้แทนทางการทูตหรือองค์กรระหว่างประเทศ
- ผู้ใดกระทำการลักพาตัวผู้อื่นเพื่อเป้าหมายก่อการร้าย
- ผู้ใดบุกรุกเข้าเคหสถาน/ทำเนียบของผู้แทนทางการทูตหรือที่ทำการองค์กรระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์โดยมีเป้าหมายเพื่อก่อการร้าย
- ผู้ใดก่อตั้งหรือบริหารองค์กรก่อการร้าย
- ผู้ใดกระทำการบังคับข่มขู่บุคคลอื่นให้เข้าร่วมกับองค์กรการก่อการร้าย
- ผู้ใดก่อตั้งหรือทำหน้าที่บริหารศูนย์อันมีเจตนาส่อว่าให้การฝึกฝนปฏิบัติการใดเพื่อการก่อการร้าย
- ผู้ใดพยายามประสานงานร่วมมือกับต่างชาติหรือองค์กรการก่อการร้าย และร่วมสมคบคิดกับองค์กรเช่นนี้เพื่อก่อการร้าย

๓. โทษจำคุกไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดตามกรรมและวาระต่าง ๆ ดังนี้

- ผู้ใดประกาศตัวเป็นปรปักษ์กับรัฐหรือระบอบการปกครองแห่งรัฐหรือมีพฤติการณ์แสดงถึงความไม่ภักดีต่อผู้นำรัฐ
- ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้ายแก่ผู้แทนทางการทูตหรือผู้แทนองค์ระหว่างประเทศ
- ผู้ใดกระทำการบังคับขืนใจผู้อื่นให้เข้าร่วมกับองค์กรการก่อการร้าย
- ผู้ใดให้ทรัพย์สิน หรือรวบรวมทรัพย์สิน โดยมีเจตนาเพื่อการใช้ทรัพย์สินเหล่านั้นในการปฏิบัติการก่อการร้าย หรือให้แก่องค์กรหรือบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายก่อการร้าย
- ผู้ใดให้ความร่วมมือกับองค์กรการก่อการร้าย
- ผู้ใดกระทำการเพื่อสร้างกระแสให้ประจักษ์แก่องค์กร บุคคล หรืออาชญากรรมก่อการร้าย
- ผู้ใดถือกรรมสิทธิ์หรือมีส่วนสนับสนุนการเผยแพร่เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ หรือบันทึกใดที่สื่อว่าเป็นการสร้างกระแสให้แก่องค์กร หรือบุคคล หรืออาชญากรรมการก่อการร้าย
- ผู้ใดล่วงรู้ถึงพฤติการณ์สื่อในทางอาชญากรรมการก่อการร้าย หรือแผนการเพื่อปฏิบัติการเกี่ยวกับการก่อการร้ายแต่ไม่แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้รับทราบ

๔. โทษจำคุกไม่น้อยกว่า ๗ ปี ใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดตามกรรมและวาระต่าง ๆ ดังนี้

- ผู้ใดกระทำการลักพาตัวผู้อื่นด้วยวิธีการใด โดยเจตนาเห็นผลเพื่อเป้าหมายก่อการร้าย
- ผู้ใดให้ทรัพย์สิน หรือรวบรวมทรัพย์สิน โดยมีเจตนาเพื่อการใช้ทรัพย์สินเหล่านั้นในการปฏิบัติการก่อการร้าย หรือให้ทรัพย์สินแก่องค์กรหรือบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายก่อการร้าย
- ผู้ใดให้ความร่วมมือกับองค์กรการก่อการร้าย
- ผู้ใดให้การสนับสนุน ช่วยเหลือด้านอาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธแก่องค์กรหรือบุคคลเพื่อเป้าหมายการก่อการร้าย

๕. โทษจำคุกไม่น้อยกว่า ๕ ปี ใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดตามกรรมและวาระต่าง ๆ ดังนี้

- ผู้ใดเข้าไปในเคหสถานของคณะผู้แทนทางการทูตหรือที่ทำการขององค์กรระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่ในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์โดยมีเจตนาส่อพฤติกรรมการณ์การก่อการร้าย
- ผู้ใดให้ความร่วมมือกับองค์กรการก่อการร้าย
- ผู้ใดให้การต่อองค์กรตุลาการ หรือหน่วยงานฝ่ายบริหาร โดยมีเจตคติเชิงกล่าวหาพาดพิงพฤติกรรมการณ์การก่อการร้ายผู้อื่น ทั้งที่ไม่มีหลักฐานหรือข้อมูลใดให้เชื่อได้ว่าเป็นความจริง
- ผู้ใดแจ้งข้อมูลหรือพฤติกรรมการณ์การก่อการร้ายโดยมีเจตนาเพื่อสร้างความหวาดกลัว
- ผู้ใดกระทำการให้ปรากฏว่ามีพฤติกรรมตั้งวางวัตถุต้องสงสัยในพื้นที่สาธารณะหรือที่ส่วนบุคคล ทำให้เชื่อได้ว่าเป็นสิ่งคล้ายระเบิด หรือองค์ประกอบของระเบิด หรือเพื่อเป้าหมายการก่อการร้าย

บทสรุป

กลุ่มขบวนการรัฐอิสลามเกิดจากแนวคิดนิยมกระแสการเมืองอิสลาม และการต่อสู้โดยยึดหลักญิฮาดตามจารีต มีเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนระบบการปกครองประเทศหรือรัฐที่ยึดได้ให้เป็นระบอบอิสลามภายใต้ผู้นำคนเดียว ซึ่งอิทธิพลของขบวนการรัฐอิสลามได้ขยายตัวแบบก้าวกระโดด เนื่องจากมรดกและแนวคิดญิฮาดที่ฝังรากลึกในยุคสงครามอิรักเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๓ ได้กลายเป็นพลวัตรขับเคลื่อนให้อุดมการณ์การต่อสู้มีความชอบธรรมในมิติการปกป้องศาสนา รวมทั้งการสร้างสถานะให้เป็นสงครามตัวแทนชาวอาหรับซุนนีย์ในอิรักและซีเรียที่ถูกกดขี่โดยผู้ปกครองและชนชั้นปกครองที่เป็นชีอะห์

นอกจากนี้ การขยายอิทธิพลของขบวนการรัฐอิสลามยังสร้างความวิตกกังวลอย่างมากในภูมิภาค โดยเฉพาะกลุ่มประเทศอ่าวอาหรับ ด้วยเหตุนี้สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์จึงเป็นประเทศแรกๆ ที่พิจารณาออกกฎหมายเน้นบทลงโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนแนวคิดญิฮาดหรือให้การสนับสนุนองค์กรหรือขบวนการญิฮาดในทุกมิติ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้มีทั้งสิ้น ๗๐ มาตรา และประมวลสารบัญญัติเกี่ยวกับอัตราโทษขั้นต่ำคือจำคุกไม่น้อยกว่า ๕ ปี ไปจนถึงโทษสูงสุดคือประหารชีวิต

บรรณานุกรม

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- Abdulrahman Alhaj. (2013). Salafism and Salafist in Syria. 03/12/2014
URL: <http://studies.aljazeera.net/reports/2013/05/2013520105748485639.html>
- Asharq Al Awsat. (2008). Terror Syria Damascus. 04/12/2014
URL: <http://www.aawsat.com/details.asp?issueno=10626&article=488579#.Uac5TEA3DBs>
- Asharq Al Awsat. (2014). Western Media Discussion on ISIS. 04/12/2014
URL: <http://classic.aawsat.com/details.asp?section=37&article=785457&issueno=13061#.VJuPtsgA>
- Elap. (2001). Israel War Crime. 09/12/2014
URL: <http://www.elaph.com/Web/news/2010/6/568005.html>
- Hamzeh Mustafa. (2014). the al-Nusra Front: From Formation to Dissension. 15/12/2014
URL: <http://english.dohainstitute.org/release/6400e03b-63aa-4a95-9819-694721c8f1b6>
- Immanuel Wallerstein. (2012). Geopolitics and Arab Turmoil. 09/12/2014
URL: <http://studies.aljazeera.net/reports/2012/10/2012104101220315424.html>
- Murad Batal. (2014). Geopolitics on ISIS Expansion. 11/12/2014
URL: <http://www.futurecenter.ae/analys.php?analys=128>
- Nation shield. (2014). Law to Combat Terrorist Crimes. 11/12/2014
URL: <http://www.nationshield.ae/home/details/files>
- Suad Jarrous. (2012). The Damascus Bombing: Explosive-laden vehicle attacked a complex for Syrian intelligence. 11/12/2014
URL: <http://www.dohainstitute.org/release/87a0af3d-1508-4c88-8176-73c18e0ac6f9>